

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/2/2016
Identifikačné číslo spisu:	7614010192
Dátum vydania rozhodnutia:	23.02.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7614010192.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 23. februára 2016 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Štefana Harabína v trestnej veci proti obvinenému E. V., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach, z 9. septembra 2015, sp. zn. 7 To 52/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného E. V. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Krajský súd v Košiciach podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie obvineného E. V. podané proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo 14. januára 2015, sp. zn. 1 T 35/2014, ktorým bol uznaný vinným (spolu s ďalšími tromi osobami) zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

obžalovaní H. F., Z. D., E. V. a F. D.,
dňa 1. júna 2013, v čase okolo 02.30 hod., v D., na L., pred barom A., po predchádzajúcej vzájomnej dohode, fyzicky napadli K. D. takým spôsobom, že obžalovaný E. V. alebo Z. D. raz udrel päťou do ľavej časti hlavy K. D., načo tento spadol na zem, kde ho obžalovaní E. V. a Z. D. udierali do hlavy a kopali do oblasti brucha a hrudníka, potom čo sa K. D. postavil, tak ho opätovne obžalovaný E. V. najmenej trikrát udrel päťou do tváre, následne počas vzájomného zápasenia K. D. s obžalovaným H. F. obaja spadli na zem, kde ho obžalovaný H. F. najmenej dvakrát udrel päťou do oblasti tváre, pričom obžalovaní Z. D., E. V. a F. D. ho kopali do oblasti brucha, chrbta, pravého i ľavého boku a následne, keď už K. D. odchádzal smerom ku schodom ku R., i tam ho obžalovaný H. F. opätovne zvalil na zem, kde ho spolu s obžalovaným Z. D. kopali do celého tela, čím mu spôsobili viacpočetné pomliaždeniny mäkkých tkanív tváre a obojstranne s krvnými podliatinami okolo oboch očí a v lícnych oblastiach obojstranne s drobnými odreninami, pomliaždenie nosa s krvnou podliatinou v oblasti koreňa nosa, pomliaždenie mäkkých tkanív v pravej spánkovo - záhlavovej oblasti s tržnou ranou, pomliaždenie

mäkkých tkanív na čele, otras mozgu ľahkého stupňa, viacpočetné pomliaždeniny na ľavej strane hrudníka, pomliaždenie brušnej steny, odreniny na oboch lakt'och a odreniny na oboch kolenách s dobou liečenia a práceneschopnosti podľa znaleckého posudku v trvaní 21 dní.

Za to bol obvinenému E. V. podľa § 364 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. j/ Tr. zák., § 37 písm. h/ Tr. zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody na osem mesiacov, pričom výkon trestu mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., § 50 ods. 1 Tr. zák. podmienčne odložený na skúšobnú dobu v trvaní osemnásť mesiacov.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obvinenému uložená solidárna povinnosť (spoločne so spolupáchateľmi) na náhradu škody poškodenému K. D. vo výške 2.093 Eur.

Obvinený E. V. podal proti uzneseniu krajského súdu prostredníctvom obhajcu dovolanie, uplatniac dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. i/, Tr. por., teda s odôvodnením, že zásadným spôsobom bolo porušené jeho právo na obhajobu, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, ako aj z dôvodu, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. obvinený opiera o skutočnosť, že „právo na obhajobu v sebe zahŕňa i právo na riadne a presvedčivé odôvodnenie súdneho rozhodnutia“, pričom súdy oboch stupňov sa v odôvodneniach svojich rozhodnutí nezaoberali argumentáciou a námietkami obhajoby, čím bolo porušené ustanovenie § 168 Tr. por., ktoré upravuje čo má obsahovať odôvodnenie rozsudku. Právo obvineného na obhajobu bolo, podľa jeho názoru porušené predovšetkým v otázke stotožňovania, resp. opoznávaní páchateľov trestného činu, povereným policajtom v prípravnom konaní. Z vyšetrovacieho spisu nie je totiž zjavné, akým spôsobom boli podozrivé osoby identifikované a stotožňované. Obvinený v danej súvislosti vyjadril názor, že policajt postupoval v rozpore s ustanovením § 126 ods. 1 Tr. por., keď pri opoznávaní osôb nepostupoval podľa tohto zákonného ustanovenia, a to s prihliadnutím na okolnosť, že osoby, ktoré boli vypočuté v rámci priestupkového konania, ho nepoznali. Tieto „osoby neboli vyzvané, aby opísali podozrivé osoby a toto bolo vykonané až pri konfrontáciách samotným povereným príslušníkom polície“.

Nezákonne, podľa názoru obvineného, bola vykonaná aj konfrontácia so svedkyňou H. R., „ktorá pri konfrontácii 18. novembra 2013 odmietla vypovedať s poukazom na § 130 Tr. por., pretože je nesporné, že s poškodeným K. D. je príbuzná v priamom rade“. Tento úkon bol zopakovaný po intervencii dozorovej prokurátorky, pokynom z 30. decembra 2013. Obvinený považuje tento postup prokurátorky a povereného policajta za postup, ktorým boli porušené práva svedka v zmysle § 130 Tr. por., vynútením svedeckej výpovede.

V záverečnej rovine svojej argumentácie dovolateľ prezentoval názor, že odsudzujúci rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves považuje za „zjavne neodôvodnený“ a arbitrárny.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. oprel obvinený o argumentáciu založenú na tvrdení, že znalecký posudok MUDr. G. považuje za dôkaz získaný nezákonným a neprocesným spôsobom a to tým, že znalca do konania pribral zástupca riaditeľa obvodného oddelenia policajného zboru, ktorý nie je oprávnený vykonávať procesné úkony, a ktorý je v rozpore so zákonom (§ 5 ods. 2 vyhlášky č. 648/2008 MV z 15. decembra 2008 a Trestným poriadkom). Takýto úkon mohol vykonať len poverený policajt v predmetnej trestnej veci, ktorým bol npor. Ján Medvedz.

Ďalší dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. obvinený videl v postupe povereného policajta „pri vyhľadávaní, zabezpečovaní a vykonávaní dôkazov“. V tejto časti dôvodov dovolania obvinený v podstate zopakoval svoju argumentáciu uvedenú v prvej časti odôvodnenia, týkajúcej sa dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., keď namietal porušenie svojich obhajobných práv a ustanovenia § 126 ods. 1 Tr. por. v súvislosti s identifikáciou a stotožňovaním podozrivých osôb

„usvedčujúcimi“ svedkami, ktorí obvineného, ako aj spolupáchateľov, pred tým nepoznali. Rovnako považuje za nezákonný dôkaz aj jeho konfrontáciu so svedkyňou H. R., ktorá dňa 18. novembra 2013 podľa § 130 Tr. por. odmietla vypovedať s poukazom na príbuzenský pomer s poškodeným K. D.. Obvinený tu zopakoval svoju argumentáciu skôr uvedenú, namietajúc zákonnosť postupu pri vykonaní konfrontácie tým, že svedkyňa vypovedala na pokyn prokurátorky opakovane a vynútené. Svedkyňa tak bolo upreté právo odoprieť vypovedať podľa § 130 Tr. por., čo „viedlo k spochybneniu tohto procesného úkonu až do miery straty jeho dôkazného významu“.

Dovolať v závere zhrnul, že uvedené dôkazy boli zadovážené v rozpore so zákonom, a teda nie sú v trestnom konaní použiteľné a hodnotiteľné ani v prípade, ak ich súd na hlavnom pojednávaní vykonal v súlade s Trestným poriadkom s odkazom na „teóriu plodu otráveného stromu“.

V poslednej časti odôvodnenia dovolania označenej ako časť V./ obvinený vyjadril názor, že skutok, pre ktorého spáchanie bol uznaný vinným, je opísaný vo výroku rozsudku súdu prvého stupňa a rozvedený v jeho odôvodnení tak, že „nekorešponduje so zisteným skutkovým stavom, čím nemôže vykazovať všetky zákonné znaky prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák.“. Zo skutkových záverov nie je možné ustáliť a zistiť, akým spôsobom súd dospel k záveru, že sa mal ako páchatel dopustiť uvedeného konania. Popísanie jeho konania v skutkovej vete nevychádza „z rozsahu vykonaného dokazovania pokiaľ ide o mieru jeho účasti a zavinenia na spáchaní trestného činu“. Dokazovaním vykonaným na hlavnom pojednávaní bolo totiž preukázané, že osobou, ktorá poškodeného brutálne bila, bola iná osoba, a to menovite C. L., ktorý sa ako svedok na hlavnom pojednávaní k tomu aj priznal. Súd tento dôkaz vyhodnotil opačne, v neprospech obvineného. Súd pritom vychádzal len z nezákonných dôkazov bez prihliadnutia k dôkazom vykonaným v súlade so zákonom. Založenie právnej kvalifikácie na nezákonne vykonaných dôkazoch je možné chápať ako nesprávne právne posúdenie v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Podľa názoru obvineného, „pokiaľ došlo pri zisťovaní skutkového stavu k porušeniu práva obvineného na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a zabezpečeniu a vykonávaniu dôkazov nezákonným spôsobom podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., potom je naplnený aj dovolací dôvod podľa písm. i/ uvedeného zákonného ustanovenia“. Takýto názor zastáva súc si vedomý, že dovolací súd nemôže skúmať skutkové zistenia konajúcich súdov, ani posudzovať úplnosť skutkových zistení a ani hodnotenie dôkazov.

Z uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Košiciach z 9. septembra 2015, sp. zn. 7 To 52/2015 bol porušený zákon v jeho neprospech a v nadväznosti na to, aby napadnuté uznesenie krajského súdu, ako aj rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo 14. januára 2015, sp. zn. 1 T 35/2015, zrušil a vec vrátil tomuto súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Podľa § 376 bol rovnopis dovolania obvineného doručený ostatným stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté, s upozornením, že sa môžu k dovolaniu vyjadriť.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedla, že napadnuté rozhodnutie považuje za zákonné a podľa jej názoru nie sú dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. splnené, a preto navrhla, aby najvyšší súd dovolanie obvineného E. V. odmietol. Pokiaľ ide o namietaný nezákonný postup policajta a prokurátorky v rámci prípravného konania, okresný súd po podaní obžaloby v rámci jej preskúmania nezistil dôvod na jej odmietnutie a vrátenie veci prokurátorovi pri zistení závažných procesných chýb, najmä porušenie práva na obhajobu podľa § 241 ods. 1 písm. f/ Tr. por. Dokazovanie výsluchom svedkov bolo opätovne vykonané na hlavnom pojednávaní pri dodržaní zásady kontradiktórneho a ústneho konania. Pokiaľ ide o námietku obvineného, nezákonne vykonaného dôkazu znaleckým posudkom MUDr. G., pretože bol pribratý do konania zástupcom riaditeľa OO PZ Gelnica, tento bol v zmysle Rozkazu riaditeľa OR PZ v Spišskej Novej Vsi č. 28, ročník 2011 z 21. februára 2011 poverený vykonávaním služobných činností v skrátenej vyšetrovanej o prečinoch, pre ktoré zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica trestnej sadzby neprevyšuje 3 roky.

K námietke obvineného v súvislosti s výpoveďou svedkyne H. R. prokurátorka uviedla, že odopretie výpovede u nej neprichádzalo do úvahy, keďže ide o sestru poškodeného a nie o príbuznú niektorého z obvinených, tak ako to predpokladá ustanovenie § 130 ods. 1 Tr. por. a svoje právo odmietnuť vypovedať podľa tohto zákonného ustanovenia svedkyňa nevyužila.

Pokiaľ ide o uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. prokurátorka poukázala na to, že dovolací súd nie je oprávnený skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku. Skutok bol, podľa jej názoru správne zistený a ustálený, ako aj správne právne posúdený.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predovšetkým skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné a či bolo podané oprávnenou osobou, a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím uznesenie Krajského súdu v Košiciach, ako odvolacieho súdu, ktorým bolo odvolanie obvineného podané proti odsudzujúcemu rozsudku prvostupňového súdu zamietnuté. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné.

Dovolanie bolo podané obvineným prostredníctvom obhajcu, bolo preto podané osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por. K podaniu dovolania došlo 3. decembra 2015 na Okresnom súde Spišská Nová Ves, teda v zákonnej lehote a v mieste podľa § 370 Tr. por.

V dovolaní musí byť ďalej uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napadané, tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytýkajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo. Obvinený poukazuje na dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., teda na to, že bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, ďalej na dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. teda, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, ako aj na dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Dovolacie námietky obvineného v prevažnej miere korešpondujú s jeho námietkami uplatnenými v rámci konania o odvolaní. Primárne spochybňuje zákonnosť konkrétnych postupov povereného príslušníka polície v štádiu vyšetrovania, najmä spôsob stotožnenia páchatel'ov, vykonanie výsluchu svedkyne H. R. a postup pri rozhodnutí o pribratí znalca do konania. Namieta tiež správnosť zisteného skutkového stavu a spôsob, akým súdy prvého a druhého stupňa v napadnutom konaní vyhodnotili dôkazy v jeho neprospech. Opakovane namietal aj rozsah odôvodnenia rozhodnutí okresného a krajského súdu a domáha sa v konečnom dôsledku oslobodenia spod obžaloby s poukazom na to, že predmetnej trestnej činnosti sa nedopustil.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Tr. por. dovolací súd preskúmal, či v predmetnom prípade boli zásadným spôsobom porušené obhajobné práva obvineného a či je rozhodnutie založené na nezákonne vykonaných dôkazoch.

Z obsahu relevantných častí trestného spisu vyplýva, že 1. júna 2013 K. D. podal Obvodnému oddeleniu Policajného zboru SR v D. oznámenie o priestupku, v ktorom uviedol, že v ten istý deň po polnoci pred diskotékou, kde sa nachádzal spolu so sestrou H. R., bratom V. D. a strýkom Y. B., po verbálnej potýčke bol napadnutý štyrmi chlapcami, ktorých pred tým menovite nepoznal, avšak počas cesty domov mu sestra povedala, že sa jednalo o osoby z D. - V., D., F. a D., ktorých počas incidentu spoznala. Ich rodné mená uviesť nevedela. Následne pri podaní vysvetlenia podľa § 60 ods. 2 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov podali vysvetlenie V. D. (5. júna 2013) a H. R. (5. júna 2013), ktorí uviedli mená konkrétnych osôb zúčastnených na incidente. V tom istom čase podali na políciu vysvetlenie aj osoby, ktorých mená uviedli K. D., V. D. a H. R. vo svojich vysvetleniach

a to F. D. (dňa 4. júna 2013), Z. D. (5. júna 2013), E. V. (7. júna 2013) a H. F. (20. júna 2013), ktorí zhodne potvrdili, že v inkriminovanom čase boli spoločne na diskotéke a následne boli pred diskotékou A. v D. účastníkmi incidentu s K. D., F. D. a Z. D. uviedli účastníka incidentu K. D. menovite s tým, že ho F. D. pozná „z videnia“ z D.. Teda osoby, ktorým bolo následne vznesené obvinenie sami potvrdili svoju účasť na predmetnom incidente s poškodeným D.. Svedkyňa H. R. vo svojich výpovediach v rámci trestného konania opakovane vysvetlila, že mená obvinených pred konfliktom nepoznala, ale bezprostredne po incidente jej ich povedal ich dobrý priateľ.

Je teda zrejmé, že konanie v predmetnej veci bolo začaté ako konanie o priestupku v zmysle zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch a následne bola vec odovzdaná na konanie o prečine. V odovzdávacom liste riaditeľa Obvodného oddelenia Policajného zboru v Gelnici z 20. júna 2013, č. ORPZ-SN-OPP7-P-201/2013 boli menovite označené ako osoby dôvodne podozrivé F. D., Z. D., E. V. a H. F., vrátane dát narodenia a adries ich bydlísk.

Z uvedeného je zrejmé, že totožnosť osôb zúčastnených na incidente dňa 1. júna 2013 bola už v počiatočnej fáze konania nepochybná a za tejto situácie by bolo vykonávanie akýchkoľvek úkonov smerujúcich k identifikácii páchatel'ov, vrátane rekognície, úkonom nadbytočným.

Podľa § 126 ods. 1 Tr. por. ak sa má výsluchom zistiť totožnosť nejakej osoby alebo veci, vyzve sa obvinený, aby ju opísal. Až potom sa mu má osoba alebo vec ukázať, a to medzi viacerými osobami podobného zovňajšku alebo vecami toho istého druhu.

Z dikcie uvedeného zákonného ustanovenia upravujúceho postup pri rekognícii vyplýva, že úkon treba vykonať len v prípade, ak je potrebné zistiť totožnosť osoby alebo veci, v prípade ak totožnosť nie je známa. A contrario ak je totožnosť osoby alebo veci zrejmá, zistená z iných úkonov, tak rekogníciu nie je potrebné vykonať. Takáto situácia nastala v posudzovanom prípade, keď oznamovateľ- poškodený a svedkovia už v štádiu pred začatím trestného stíhania uviedli okruh podozrivých osôb a tieto osoby následne sami potvrdili svoju účasť na oznámenom skutku a v konečnom dôsledku sami verifikovali aj svoju totožnosť. Teda v čase začatia trestného stíhania tzv. „vo veci“ podľa § 199 ods. 1 Tr. por. (23. júla 2013), resp. v čase vznesenia obvinenia podľa § 206 ods. 1 Tr. por. (12. septembra 2013) poverený príslušník policajného zboru, resp. prokurátor, určili okruh trestne stíhaných a následne obžalovaných konkrétnych osôb.

V danej súvislosti je treba tiež konštatovať, že v tom čase aktuálnou by mohla ostať iba otázka potreby zisťovania prípadných ďalších osôb, ktoré mohli byť účastné na incidente, resp. na trestnej činnosti voči poškodenému. Riešenie tejto otázky bolo ale v čase súdneho konania z hľadiska obžalovacej zásady irelevantné. Súd totiž môže konať a rozhodovať podľa tejto zásady len na základe obžaloby podanej prokurátorom, inými slovami povedané, len o osobe a skutku, uvedených v obžalobnom návrhu (podľa zásady „bez žalobcu niet sudcu“).

Dovolacia námietka obvineného E. V. súvisiaca s výpoveďou svedkyne H. R., resp. s jej konfrontáciou s obvineným z 18. novembra 2013, že jeho obhajobné práva boli porušené odopretím práva svedkyne na odmietnutie výpovede, s poukazom na jej príbuzenský vzťah s poškodeným v priamom rade (je jeho sestra), je založená na mylnom výklade zákonného ustanovenia § 130 Tr. por.

Podľa § 130 ods. 1 Tr. por. právo odoprieť výpoveď ako svedok má príbuzný obvineného v priamom rade, jeho súrodenec, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Ak je obvinených viac a svedok je v uvedenom pomere len k niektorému z nich, má právo odoprieť výpoveď ohľadne iných obvinených len vtedy, keď nemožno oddeliť výpoveď, ktorá sa ich týka, od výpovede týkajúcej sa obvineného, s ktorým je svedok v tomto pomere.

Podľa § 130 ods. 2 Tr. por. svedok je oprávnený odoprieť vypovedať, ak by výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe, svojmu príbuznému v priamom rade, svojmu súrodencovi, osvojiteľovi, osvojenecovi, manželovi alebo druhovi, alebo iným osobám v rodinnom alebo obdobnom

pomere, ktorých ujmu by právom pociťoval ako vlastnú ujmu. Svedok je oprávnený odprieť vypovedať aj vtedy, ak by výpoveďou porušil spovedné tajomstvo alebo tajomstvo informácie, ktorá mu bola zverená ústne alebo písomne pod podmienkou mlčanlivosti ako osobe poverenej pastoračnou starostlivosťou.

Z obsahu zápisnice o konfrontácii medzi obvineným E. V. a svedkyňou H. R. z 18. novembra 2013 vyplýva, že svedkyňa bola pred vykonaním konfrontácie poučená inter alia podľa § 130 ods. 2 Tr. por., pričom z jej následného vyjadrenia vyplýva, že „poučeniu porozumela a v uvedenej veci vypovedať chce a bude“. Poučenie podľa ods. 1 neprichádzalo do úvahy, nakoľko svedkyňa je sestrou poškodeného a nie obvineného, ako to predpokladá toto zákonné ustanovenie. Blízky príbuzenský vzťah medzi svedkom a poškodeným podľa tohto ustanovenia teda nemôže byť dôvodom na odopretie výpovede, ale len takýto blízky príbuzenský vzťah medzi svedkom a obvineným.

Na základe podnetu - sťažnosti obvineného prokurátorka Okresnej prokuratúry Spišská nová Ves, zistiac nesprávny postup a vyhovejúc námietke obvineného, vydala pokyn poverenému policajtovi OO PZ v Gelnici, aby konfrontáciu medzi obvineným a svedkyňou zopakoval s úpravou, aby že svedkyňa nemala zákonný dôvod podľa § 130 Tr. por. odmietnuť odpovedať na niektoré jej položené otázky. V nadväznosti na to bol v zmysle pokynu prokurátorky úkon zopakovaný (dňa 24. januára 2014). Takýto postup je lege artis a najvyšší súd ako súd dovolací musí konštatovať, že uvedeným postupom nedošlo k akémukoľvek porušeniu obhajobných práv obvineného, a už vôbec nie k porušeniu práv na obhajobu zásadným spôsobom, tak ako to vyžaduje ustanovenie § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky k tejto časti dovolacej argumentácie obvineného konštatuje, že postup pri vyšetrovaní bol v súlade s požiadavkou zákona na rešpektovanie práva obvineného na obhajobu. V danej súvislosti treba tiež zdôrazniť, že zachovanie práv obvineného sa v konkrétnej veci musí vždy posudzovať v kontexte s priebehom celého trestného konania a nie len selektívne vo vzťahu k niektorým úkonom.

Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ obvinený odôvodnil sčasti rovnakou argumentáciou ako dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., teda v podstate tým, že poverený policajt riadne neidentifikoval podozrivé osoby, že vykonal nezákonným spôsobom konfrontáciu svedkyne H. R. s obvineným E. V., keď výpoveď svedkyne porušením jej práva podľa § 130 Tr. por. bola vynútená, a navyše tiež, že znalecký posudok znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvia chirurgia MUDr. G., CSc. bol získaný nezákonným spôsobom, ktorý sa preto stal dôkazom v trestnom konaní nepoužiteľným. Nezákonnosť tohto dôkazu obvinený videl v okolnosti, že znalec bol do konania pribratý rozhodnutím zástupcu riaditeľa obvodného oddelenia policajného zboru, ktorý nebol vyšetrovateľom polície a ani policajtom povereným vykonávaním úkonov trestného konania

Z relevantných častí trestného spisu vyplýva, že znalec MUDr. G. CSc. bol do konania pribratý uznesením povereného príslušníka polície kpt. Mgr. Karolom Krausom z 23. júla 2013, ČVS: ORP-996/GL-SN-2013 (č.l.183-184 vyšetrovacieho spisu). Nezodpovedá skutočnosti, že bol znalec pribratý do konania nezákonným spôsobom, resp. osobou na tento úkon neoprávnenou. Uvedená skutočnosť vyplýva napokon aj z písomného vyjadrenia prokurátorky okresnej prokuratúry k dovolaniu obvineného, podľa ktorého zástupca riaditeľa Obvodného oddelenia PZ v Gelnici bol poverený vykonávaním činností v skrátenom vyšetrovaní o prečinoch, pre ktoré zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica trestnej sadzby neprevyšuje tri roky, Rozkazom riaditeľa Okresného riaditeľstva PZ v Spišskej Novej Vsi číslo 28, ročník 2011 z 21. februára 2011.

Obvinený v súvislosti s vyššie uvedenou argumentáciou dôvodil, že označené dôkazy boli zadovážené v rozpore so zákonom, a preto nie sú v trestnom konaní v zmysle teórie plodu otráveného stromu použiteľné, a to ani v prípade, ak boli súdom vykonané na hlavnom pojednávaní v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti argumentáciu dovolateľa založenú

na teórii tzv. „ovocia (plodov) otráveného stromu“ nie je možné v danom prípade akceptovať. Vo všeobecnosti platí, že doktrína vylučovacích noriem by sa mohla vzťahovať len na niektoré úkony vážnym spôsobom zasahujúcich do práv a slobôd občana, a to predovšetkým na zatknutie (zadržanie), domovú prehliadku a zabavenie vecí vykonaných bez súdneho príkazu. Teória rieši prípady, keď dôkaz, ktorého nezákonnosť je namietaná, má až druhoradý alebo odvodený charakter vo vzťahu k pôvodnému nezákonnému zatknutiu, prehliadke, alebo zabaveniu vecí (prípadne identifikačnému postupu alebo aj výsluchu získaného nezákonným donútením). Treba zdôrazniť, že úplné vylúčenie všetkých dôkazov ako „otráveného ovocia“, by bolo neprimerané s prihliadnutím k jasnému konfliktu záujmov lebo nemožnosť usvedčenia a odsúdenia skutočného páchatel'a spôsobené vylúčením týchto dôkazov, sa priechi záujmom spoločnosti, a zároveň by viedla k stavu absolútnej dôkaznej núdze.

V priebehu trestného konania v posudzovanej veci nevyšli najavo žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné považovať výpoveď svedkyne H. R., resp. znaleckého posudku lekára MUDr. G. CSc. za dôkaz získaný nezákonným spôsobom, preto ani úvaha v intenciách teórie tzv. plodov otráveného stromu neprichádza do úvahy.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. obvinený opieral o argumentáciu, že ak je rozhodnutie o právnej kvalifikácii založené na nezákonne vykonaných dôkazoch, o ktoré súdy opreli svoje rozhodnutia, a pri zisťovaní skutkového stavu došlo k porušeniu práva obvineného na obhajobu, potom je naplnený aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Takúto právnu interpretáciu zákonného ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nie je možné akceptovať.

Dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia: správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa. V trestnej veci obvineného E. V. to teda znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený spáchal skutok tak, ako je uvedené v rozsudku okresného súdu. Tieto skutkové okolnosti obsiahnuté v popise skutku potom poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. v súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák., zo spáchania ktorých bol obvinený uznaný vinným.

Najvyšší súd opakovane judikoval, že ako súd dovolací nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmavanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie potrebných okolností, prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní, môže vykonať dovolací súd len v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Pokiaľ ide o opakovane uvádzané námietky obvineného k spôsobu a rozsahu odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa, resp. k uzneseniu odvolacieho súdu, najvyšší súd pripomína, že dovolanie proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 371 ods. 7 Tr. por.).

Z uvedeného je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného E. V., nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.